

Til samtlige kommuner, regioner, socialtilsyn,
Ankestyrelsen, Socialstyrelsen samt andre
relevante myndigheder og organisationer m.v.

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2020 - 5547

Orientering om ophævelse af det generelle besøgsforbud på sociale tilbud og om mulighed for at indføre midlertidige lokale restriktioner for besøg

Doknr.
258116

Indledning

Dato
22-06-2020

Det fremgår af *Aftale om yderligere genåbning i fase 2* indgået den 20. maj 2020 af regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet, at partierne bl.a. er enige om, at retningslinjerne for besøgs- og aktivitetsrestriktioner på f.eks. plejehjem, hospice, psykiatri, bosteder, beskyttet beskæftigelse, kriminalforsorgens institutioner m.v. afvikles eller tilrettes, i det omfang det er sundhedsmæssigt forsvarligt.

På den baggrund har social- og indenrigsministeren besluttet at ophæve det generelle besøgsforbud på tilbud på socialområdet. Forbuddet ophæves den 24. juni 2020. Dette er ensbetydende med, at besøg igen fra dette tidspunkt som udgangspunkt kan ske som normalt på sociale tilbud, og at der således ikke i udgangspunktet gælder særlige restriktioner for afviklingen af besøg.

Selvom muligheden for besøg på denne måde normaliseres, er det dog fortsat nødvendigt at tage hensyn til risikoen for smitte og følge sundhedsmyndighedernes retningslinjer for håndtering af Corona-virus sygdom 2019 (COVID-19), herunder i forhold til at holde afstand, rengøring og hygiejne. Dette vil derfor, som det gælder generelt i samfundet, også have en afsmittende effekt på besøg på sociale tilbud.

Når muligheden for besøg på sociale tilbud normaliseres som det overordnede udgangspunkt, er det meget vigtigt, at det fortsat er muligt konkret og lokalt at skærme og beskytte fysisk svage beboere. Derfor indføres der samtidig regler, som giver ledelsen på sociale tilbud mulighed for lokalt at begrænse, herunder helt at afskære, besøgende adgang til tilbuddet, når visse nærmere betingelser er opfyldt, jf. nedenfor. Disse regler fremgår af *bekendtgørelse nr. 927 af 22. juni 2020 om mulighed for lokalt at fastsætte midlertidige besøgsrestriktioner på anbringelsessteder og botilbud m.v. på socialområdet i forbindelse med håndtering af Corona-virus sygdom 2019 (COVID-19)*.

I det følgende beskrives de nye regler om muligheden for undtagelsesvist at indføre lokale besøgsrestriktioner på sociale tilbud.

Tilbud omfattet af bekendtgørelsen

Følgende typer af offentlige og private tilbud er omfattet af bekendtgørelsen, jf. § 1:

1. Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
2. Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
3. Egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder efter § 66, stk. 1, nr. 5, i lov om social service.
4. Opholdssteder for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service.
5. Døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service.
6. Midlertidige botilbud til voksne efter § 107 i lov om social service.
7. Længerevarende botilbud efter § 108 i lov om social service.
8. Kvindekrisecentre efter § 109 i lov om social service.
9. Forsorgshjem, herberger m.v. efter § 110 i lov om social service.
10. Botilbudslignende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn.

Hvis det undtagelsesvist overvejes at indføre lokale midlertidige besøgsrestriktioner på et socialt tilbud, kan dette, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1, indføres,

1. hvis dette er nødvendigt for at minimere risiko for smitte med Corona-virus-sygdom 2019 (COVID-19) for en eller flere borgere eller medarbejdere på tilbuddet på grund af et konkret smitteudbrud på tilbuddet, eller
2. hvis en eller flere borgere eller medarbejdere på tilbuddet tilhører en risikogruppe.

Sundhedsmyndighedernes retningslinjer for, hvem der tilhører en risikogruppe kan ses her: <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>.

Lokale besøgsrestriktioner kan efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, besluttes i forhold til en eller flere konkrete besøgssituationer, for en eller flere borgere på tilbuddet eller for hele tilbuddet.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 4, stk. 3, at følgende forhold skal inddrages i vurderingen ved beslutning om lokale besøgsrestriktioner:

1. Tilbuddets fysiske rammer og indretning, herunder muligheden for at beskytte borgere og medarbejdere på tilbuddet mod smitte med Corona-virus-sygdom 2019 (COVID-19).
2. De enkelte borgeres og medarbejders risikoprofiler og udsathed.
3. Det aktuelle smittetryk med og smitterisiko for Corona-virus-sygdom 2019 (COVID-19).
4. Andre relevante forhold.

Hvis det undtagelsesvist overvejes at indføre lokale restriktioner, vil dette således kræve, at der under hensyn til det aktuelt lave smittetryk i samfundet alligevel foreligger en sådan konkret risiko for en samlet beboergruppe eller for enkelte beboere, at det ud fra en proportionalitetsbetragtning taler for at foretage en begrænsning. En sådan begrænsning vil i givet fald også skulle foretages på den mindst indgribende måde og må således ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt, eller strække sig over en længere periode, end hvad der er nødvendigt.

Det skal, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 5, fremgå af de lokale restriktioner, i hvilken grad borgere, situationer eller hele tilbuddet er omfattet. Det skal også fremgå, i hvilket omfang dette omfatter indendørs og udendørs fællesarealer samt den eller de indendørs dele af tilbuddet, som borgeren selv råder over.

Hvis tilbuddets ledelse undtagelsesvist træffer beslutning om at begrænse eller afskære besøg, skal ledelsen, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 6, offentliggøre dette på en sådan måde, at borgere, pårørende, herunder besøgende, og medarbejdere på tilbuddet kan få kendskab derom. Dette kan eksempelvis ske ved offentliggørelse på tilbuddets hjemmeside og ved papiropslag på indgangsdøre til tilbuddet samt andre relevante steder på tilbuddet.

Træffes der beslutning om at begrænse eller afskære besøg, er der dog på samme måde som under det nu ophævede generelle besøgsforbud på socialområdet fortsat mulighed for at få besøg i "kritiske situationer" eller af 1-2 faste besøgs personer, som udpeges af tilbuddets ledelse.

I det følgende beskrives muligheden for at modtage besøg i situationer, hvor ledelsen på et socialt tilbud undtagelsesvist beslutter at indføre besøgsrestriktioner.

Undtagelse til midlertidige lokale besøgsrestriktioner i "kritiske situationer"

Midlertidige lokale besøgsrestriktioner omfatter, jf. bekendtgørelsens § 5, ikke besøg i "kritiske situationer".

Ved "kritiske situationer" forstås, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1:

- Uopsætteligt besøg fra en nær pårørende til en kritisk syg eller døende person.
- Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos et barn under 18 år.
- Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos en voksen med en sådan kognitiv funktionsnedsættelse, at personen mangler evnen til at forstå og acceptere formålet med besøgsrestriktionerne og dermed har et helt særligt behov for besøg. Beslutning om, hvorvidt der i sådanne situationer foreligger en kritisk situation, træffes af tilbuddets ledelse på baggrund af deres kendskab til beboeren og dennes forhold til forældre og nære pårørende.

Der bemærkes, at der for anbragte børn og unge kan være truffet afgørelse om begrænsninger i samvær og kontakt efter § 71 i lov om social service.

Ved nære pårørende forstås, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, ægtefælle, samlever og slægtninge i lige linje. Fjernere slægtninge, søskende, stedbørn og plejebørn kan efter omstændighederne også anses som nære pårørende, navnlig i de tilfælde, hvor der ikke er en ægtefælle, samlever eller børn. En person, som borgeren er nært knyttet til, vil efter en konkret vurdering kunne anses for nær pårørende.

Beslutning om, hvorvidt der er tale om en nær pårørende, træffes af tilbuddets ledelse. Borgerens opfattelse af, hvem der er nære pårørende, skal tillægges betydning.

Besøg i kritiske situationer sker efter anvisning fra tilbuddets ledelse og kan som hidtil ske på fællesarealer både indendørs og udendørs samt på den del af tilbuddet, som borgeren selv råder over. Se også nedenfor under punktet *Tilrettelæggelse af besøg*.

Besøg af 1-2 faste besøgs personer

Hvis ledelsen på et socialt tilbud undtagelsesvist indfører lokale midlertidige besøgsrestriktioner, kan borgeren eller dennes pårørende anmode om, at tilbuddets ledelse udpeger 1-2 faste besøgs personer blandt borgerens nære pårørende, jf. ovenfor, som kan besøge borgeren. Sådanne besøg skal som det helt klare udgangspunkt ske på tilbuddets udearealer. Der udpeges ikke besøgs personer for borgere, der kan modtage besøg i kritiske situationer, jf. ovenfor, da disse borgere allerede på den baggrund kan modtage besøg af nære pårørende.

Udpegningen af de faste besøgs personer skal ske efter en konkret vurdering og i samråd med borgeren og dennes pårørende. Den konkrete vurdering kan bl.a. basere sig på:

- Tilbuddets kendskab til beboeren.
- Bekendtgørelsens definition af nære pårørende.
- Tilbuddets hidtidige erfaringer med besøg hos den pågældende beboer.
- Beboerens evt. egne tilkendegivelser.
- Tilkendegivelser fra personer, der ønsker at være den pågældendes faste besøgs personer.

Tilbuddet kan desuden efter en samlet socialpædagogisk og sundhedsfaglig konkret vurdering beslutte, at borgeren kan modtage besøg af de 1-2 faste besøgs personer i den del af tilbuddet, som beboeren selv råder over ud.

Følgende forhold skal indgå i vurderingen af, om borgeren kan modtage besøg i den del af tilbuddet, som beboeren selv råder over:

- Om borgeren har egen indgang fra udearealer.
- Om sundhedsmyndighedernes generelle retningslinjer kan overholdes.
- Om de besøgende alene har adgang til beboerens egen bolig og således ikke kan benytte indendørs fællesarealer.
- Om borgeren har en grundlæggende forståelse for smitterisiko, hygiejne og rengøring.

Tilrettelæggelse af besøg

Besøg i "kritiske situationer" samt besøg fra 1-2 faste besøgs personer skal ske under iagttagelse af sundhedsmyndighedernes retningslinjer for håndtering af Corona-virus sygdom 2019 (COVID-19), herunder i forhold til inddæmning og minimering af smitterisiko, og gennemføres efter anvisning fra tilbuddets ledelse og under hensyntagen til tilbuddets medarbejdere og øvrige beboere m.v.

Det er tilbuddets ledelse, der fastlægger rammerne for besøg. Det indebærer en samlet konkret vurdering ud fra de lokale forhold, herunder tilbuddets konkrete indretning. Følgende bør ligeledes indgå i vurderingen:

- Om der blandt borgerne i tilbuddet er borgere, som efter sundhedsmyndighedernes generelle retningslinjer eller efter vurdering fra borgerens egen læge er i særlig risiko for smitte.
- Fastsættelse af en tidsramme for besøgenes varighed.
- Fastlæggelse af besøgenes hyppighed.
- Fastsættelse af et tidsinterval for, hvornår der er åbent for besøg.
- Fastsættelse af et maksimum for antal besøgende.

- Behov for adskillelse af arealer til besøg, f.eks. i form af opsætning af telte, pavilloner, plexiglas og skillevægge.
- Afvikling af besøg i form af "gåtur i haven eller en snak hen over hækken".

Tilbudsledelsens ansvar for tilrettelæggelsen indebærer bl.a., jf. bekendtgørelsens § 7, at besøg i "kritiske situationer" og besøg fra 1-2 faste besøgs personer kan udskydes, hvis det i den konkrete situation vurderes, at besøget ikke kan gennemføres på forsvarlig vis, herunder hvis den enkelte borger eller de besøgende ikke har en grundlæggende forståelse for smitterisiko, hygiejne og rengøring. Besøg kan desuden udskydes, hvis tilbuddets ledelse vurderer, at besøg ikke kan gennemføres uden at udsætte borgere i særlige risikogrupper for smittefare. Tilbudsledelsen kan ikke herudover afslå besøg i "kritiske situationer" eller besøg fra 1-2 faste besøgs personer.

Tilsyn m.v.

Besøg fra nære pårørende kan have stor betydning for den enkelte borgers tryghed og trivsel, og dermed har det også meget stor betydning, hvis et socialt tilbud undtagelsesvist efter en konkret vurdering beslutter, at en borger ikke kan have besøg. Social- og Indenrigsministeriet skal derfor opfordre de kommuner, som efter servicelovens § 148 fører personrettet tilsyn med borgere i sociale tilbud, hvor ledelsen undtagelsesvist har indført lokale midlertidigt besøgsrestriktioner, om at have særligt fokus på dette i forbindelse med tilsynet.

Ministeriet skal desuden opfordre de kommuner, regioner og socialtilsyn, som fører driftsorienteret tilsyn med de enkelte tilbud, om at have fokus på tilbuddenes generelle administration af de fastsatte regler og særligt af mulighederne for at udskyde besøg efter konkrete vurderinger.

Derudover er der på sædvanlig vis mulighed for at kontakte kommunen, hvis man som borger på et socialt tilbud eller som pårørende har en oplevelse af, at et tilbud ikke fuldt ud følger reglerne om besøgsforbud på tilbud på socialområdet.

Ikrafttræden m.v.

Ophævelsen af det generelle besøgsforbud på sociale tilbud og ovenstående regler om muligheden for undtagelsesvist at indføre lokale besøgsrestriktioner på sociale tilbud træder i kraft den 24. juni 2020. Ledelsen på tilbud, der fortsat har behov for at indføre lokale midlertidige besøgsrestriktioner, har således en kort frist til at tage stilling hertil. Reglerne om mulighed for at fastsætte besøgsrestriktioner ophæves pr. 1. september 2020.

Sundhedsfaglig og socialfaglig vejledning

Myndigheder og tilbud kan finde nærmere relevant sundhedsfaglig vejledning her:

- Ved besøg på tilbud kan der tages afsæt i sundhedsmyndighedernes retningslinje af 12. juni 2020 "COVID-19: Smitteforebyggelse ved besøg på plejehjem og plejeboliger, aflastningspladser, sygehuse, klinikker mv.":
<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Plejehjem-sygehuse/COVID19--Smitteforebyggelse-besog-plejehjem-sygehuse.ashx?la=da&hash=3621F7E4C3CCEDD645E26086D4BE7F0A822ED41B>
- Sundhedsmyndighedernes retningslinje af 20. maj 2020 "Vejledning om forebyggelse af smitte med COVID 19 på plejecentre, bosteder og andre institutioner":

<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Genaabning/Pleje-centre/Vejledning-om-forebyggelse-af-spredning-af-COVID19-paa-plejecentre.ashx?la=da&hash=0871F5300256F9EEF4844E0E809C78C35ED2E85F>

- Sundhedsmyndighedernes retningslinje af 25. maj 2020 "Anbefalinger til personer i øget risiko":
<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Haandtering-af-COVID-19/Personer-med-%C3%B8get-risiko/Haandtering-af-COVID-19-Anbefalinger-til-personer-i-oeget-ri-siko.ashx?l%09a=da&hash=18DA603035A48EA9E44DE91737CB7BD240F1C4A8>
- Sundhedsmyndighedernes retningslinje af 10. maj 2020 "COVID-19: Forebyggelse af smittespredning":
<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Forebyggelse-af-smittespredning/Forebyggelse-af-smittespredning-publikation.ashx?la=da&hash=FD3E64042EEDB7A6C3305BD37A003B5B58B1BC79>

Socialstyrelsens retningslinjer for genoptagelse af aktiviteter på socialområdet og om begrænsning af smitte med COVID-19 er tilgængelig på coronasmitte.dk: <https://politi.dk/coronavirus-i-danmark/retningslinjer-fra-sektorpartnerskaber>. Retningslinjerne vil snarest muligt blive opdateret i forhold til ovenstående ophævelse af det generelle besøgsforbud på sociale tilbud og reglerne om mulighed for lokalt undtagelsesvist at indføre midlertidige besøgsrestriktioner på sociale tilbud.

Hvis tilbuddet i forbindelse med gennemførelse af besøg eller i øvrigt har behov for sundhedsfaglig vejledning kan Styrelsen for Patientsikkerhed kontaktes på tlf. 70 20 02 66 (alle hverdage 9-20).

Hvis tilbuddet i forbindelse med gennemførelse af besøg eller i øvrigt har behov for socialfaglig vejledning kan Socialstyrelsen/VISO kontaktes på tlf. 72 42 40 00 (alle hverdage kl. 9-18, pr. 22. juni 2020 ændres telefontiden til mandag til torsdag kl. 9-14.30, fredage kl. 9-14).

Denne orienteringsskrivelse erstatter Social- og Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 13. maj 2020 om *nye regler om lempelser af midlertidigt besøgsforbud på sociale tilbud*.

Med venlig hilsen

Anita Hørby